

Parshat Bo - Korban Pesach Of Corporations and Partnerships

Simon Wolf

One of the main topics of this week's Parsha is the Korban Pesach. The Korban Pesach is a very unique sacrifice which has particular laws and requirements that we find by no other Korban. It is one of only two positive commandments in the Torah that is punishable by Karet.¹ Also, unusually, it has a built-in "rain-date" through Pesach Sheni for those who are unable to participate in the first Pesach.² The Torah prescribes that it must be eaten roasted³ and that no bone of the Pesach may be broken.⁴ In addition, the Pesach is eaten together with Matza and Marror.⁵ Only those with a Milah can participate in the Korban Pesach⁶ and an apostate is precluded from partaking in the Pesach.⁷ Furthermore, the Pesach must be eaten in a single house or location.⁸ With the Korban Pesach of Mitzrayim, it also had the additional requirements that "it be eaten with your belts girded, your shoes on your feet and your staves in your hands; you should eat it in haste..."⁹ While each one of these requirements is interesting in of itself and in the aggregate, in this week's Shiur, we would like to focus on the unusual ownership structure of the Korban Pesach.

The Torah enjoins that every member of the congregation of Yisrael shall participate in the Korban Pesach.¹⁰ Obviously, it would be unreasonable for every individual to bring such a sacrifice and, therefore, Moshe is instructed by God to tell Bnei Yisrael, "...they should take each man, a lamb per house of their father, a lamb per household. And if the household is too little for a lamb, he should take a lamb with his neighbor according to the number of members of the household, according to each man's eating you should make your count for the lamb."¹¹ Based on this imperative, the Mishnayot in Pesachim describe the Korban

Pesach as being brought in a "Chabura", a collective of individuals who pool together to share in a Korban Pesach.¹²

The Torah has two categories of ownership with regards to Korbanot, a Korban Yachid (an individual's sacrifice) and a Korban Tzibur (a communal sacrifice). The Korban Yachid is a sacrifice brought by an individual either because they are obligated to bring such a sacrifice for something they have done (i.e. a Chatat, sin offering), for some event that has transpired in their life (i.e. a Yoledet, a woman who has given birth) or since it is a particular time of year (i.e. a Chagigah, a holiday sacrifice) or because they choose to bring a Korban of their own volition (i.e. Neder or Nedava, voluntary offering). The Korban Tzibur is brought by the community for one of two reasons; it is either to discharge calendric communal obligations (i.e. daily offerings, Shabbat and holiday sacrifices) or because the community as a whole has sinned in such a manner that the Torah requires atonement through a communal sacrifice. In broad terms, the Korban Yachid is brought by a private individual, whereas a Korban Tzibur is the purview of corporate entity Klal Yisrael. A sacrifice brought by a number of individuals jointly is a Korban Shutafin and is considered like a Korban Yachid since it is viewed as a partnership of individuals.¹³

So, similar to modern commercial law, you have corporations, partnerships and individuals who can bring sacrifices. Corporate entity Klal Yisrael, just like the modern definition of a corporation, is a legal entity which acts on behalf of the people, but is viewed as being independent of its constituents. It brings sacrifices on behalf of all the members of Klal Yisrael, but it is not dependent on any individual or group of individuals within Klal Yisrael (i.e. the owners of a communal sacrifice can never pass

¹ והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא היה וחדל לעשות הפסח ונכרתה הנפש ההוא מעמיה כי קרבן יקנוק לא הקריב במעוֹדו חטאו ישא האיש ההוא: (במדבר ט, יג) שלשים ושש כריתות בתורה... הפסח והמילה במצות עשה: (משנה כריתות א, א)

² במדבר פקד ט

³ ואכלו את הבשר בלילה הנה צלי־אש ומצות על־מרים יאכלהו: אל־תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים כי אם־צלי־אש ראשו על־קרעיו ועל־קרבו: (שמות יב, ח-ט)

⁴ בבית אחד יאכל לא־תוציא מן־הבית מן־הבשר חוצה ועצם לא תשברו־בו: (שם יב, מו)

⁵ ואכלו את־הבשר בלילה הנה צלי־אש ומצות על־מרים יאכלהו: (שם יב, ח)

⁶ וְגַיִר וְגַיְרָה אֲתָךְ גֵּר וְעֵשָׂה פֶסַח לִיקַח הַמּוֹלַד לוֹ כְּלִזְכֹּר וְאִיזֵל יִקְרַב לַעֲשׂוֹתוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל־עֶרְל לֹא־יֵאָכֵל בוֹ: (שם יב, מח)

⁷ וְיִאמְרוּ יְקַחְוּ אֶל־מִשְׁהָ וְאֶהְרִן זֹאת חֻקַּת הַפֶּסַח כֹּל־בֶּן־גֵּר לֹא־יֵאָכֵל בוֹ: (שם יב, מג)

⁸ בבית אחד יאכל לא־תוציא מן־הבית מן־הבשר חוצה ועצם לא תשברו־בו: (שם יב, מו)

⁹ וְכֵן תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מִתְנַיִם חֲגִיִּים וְגַעֲלֵכֶם בְּרַגְלֵיכֶם וּמִקְלָכֶם בְּיָדְכֶם וְאָכַלְתֶּם אֹתוֹ בַּחֲפוּזִין פֶּסַח הוּא לִיקַח: (שם יב, יא)

¹⁰ כָּל־עֵדֵת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: (שם יב, מז)

¹¹ דָּבְרוּ אֶל־כָּל־עֵדֵת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֶשֶׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׁהָ לְבֵית־אָבֶת שֶׁהָ לְבֵיתוֹ: וְאִם־יִמְעַט הַבַּיִת מֵהַיּוֹת מִשְׁהָ וְלָקַח הוּא וּשְׂכֵנוֹ הַקָּרֵב אֶל־בֵּיתוֹ בְּמִכְסֵת נִפְשֵׁת אִישׁ לְפִי אֶכְלוּ תִכְסּוּ עַל־הַשָּׂהָ: (שם יב, ג-ד)

¹² שתי חבורות שהיו אוכלות בבית אחד אלו הופכין את פניהם הילך ואוכלין ואלו הופכין את פניהם הילך ואוכלין והמיוחס באמצע כשהשמש עומד למזוג קופץ את פיו ומחזיר את פניו עד שמגיע אצל חבורתו ואוכל והלה הופכת את פניה ואוכלת: (משנה פסחים ז, ג) הממנה עמו אחרים בחלקו רשאין בני חבורה ליתן לו את שלו

והוא אוכל משלו והן אוכלין משלהן: (שם ח, ד) אין שוחטין את הפסח על היחיד דברי רבי יהודה ורבי יוסי מתיר אפילו חבורה של מאה שאין יכולין לאכול כזית אין שוחטין עליהן ואין עושין חבורת נשים ועבדים וקטנים: (שם ח, ז)

¹³ ...פירש הרב כן, לומר שאם יתנדבו רבים להביא עולה עולת השותפין היא, מה בין שנים המשתתפין בקרבן ובין עשרה ואלף שנשתתפו בו. אבל קיץ המזבח הבאה

מן המותרות לב ב"ד מתנה עליהן, ולפיכך היא עולת צבור: והנה לדעתו כל עולה שביאו רבים, חוץ מן המותרות, דינה כדון עולת השותפין... (רמב"ן ויקרא א, ב)

away).¹⁴ Similarly, partnerships are viewed through the same modern prism as being “see-through”; they are a collection of individuals, not a separate entity.¹⁵ In essence, as noted previously, there are two categories of sacrifices, a Korban Tzibur (corporate) and a Korban Yachid (individuals and partnerships).

It is easy to identify or categorize a sacrifice as being a Korban Tzibur because it has discernible features that distinguish it from a Korban Yachid. If the sacrifice doesn't meet these criteria, it is a Korban Yachid. A Korban Tzibur, first and foremost, is owned by and the obligation of corporate entity Klal Yisrael. An easy litmus test to determine if a Korban has this particular feature is to determine whether the Korban was purchased from the communal coffers (Lishkat HaGazit funded by the Machatzit HaShekel)¹⁶ or was it sponsored by an individual or a group of individuals. Next, a calendric Korban Tzibur is so powerful that it overrides considerations of Tuma (defilement) and Shabbat. Normally, a defiled priest would be precluded from serving in the temple, but if there is no pure priest available or if by accident a defiled priest served, the usual disqualifications of defilement are waived. Similarly, one is permitted to bring such a Korban Tzibur on Shabbat or Yom Tov despite the fact that it violates the restrictions of Melacha on such days (i.e. the Daily Sacrifice is still brought on Shabbat). Lastly, a Korban tzibur is always Kodshei Kodashim (higher level sanctity) and only a Korban Tzibur can be

brought on a centralized altar (Bama Gedola) when there is no Mishkan or Mikdash.

Given all this information, one can apply the above mentioned tests to determine whether a Korban Pesach is a Korban Tzibur or a Korban Yachid. As noted earlier, the Korban Pesach is brought in a Chabura which is essentially a partnership of individuals, or, in other words, the Pesach seems to be a Korban Yachid. The Korban Pesach is also a modified Korban Sh'lamim and is considered Kodshei Kalim (lower level sanctity)¹⁷ which would also preclude it from being classified as a Korban Tzibur. On the other hand, the Korban Pesach overrides Tuma¹⁸ and Shabbat¹⁹ and can be brought on a centralized altar.²⁰ The Pesach seems to be in no-man's land, straddling the fence between a Korban Yachid and a Korban Tzibur; the way the Rambam in his introduction to Mishnayot Zevachim formulates it is “it is a Korban Yachid that looks similar to a Korban Tzibur.”²¹ Chazal were well aware of this opacity with regards to the status of the Korban Pesach and they therefore sought to explain the seeming inconsistency in the following manner – even though the Korban Pesach is a Korban Yachid, it nevertheless gains the standing of a Korban Tzibur because it is brought B'Knufaiya (in great multitudes).²² The fact that all of Klal Yisrael is doing the same thing at the same time grants the Pesach an upgraded status similar to a Korban Tzibur.²³

It is easy to understand the necessity for the Pesach to be a Korban Yachid and not have one

¹⁴ שאין צבור מתיים (ספרא ויקרא דבורא דחובה פרשה ו סוף פרק ז, ט וגם משנה תמורה ב, ב, וגמ' הוריות ו-ו):
¹⁵ רמב"ן ויקרא א, ב, ע"פ דברי רש"י שם
¹⁶ התרומה מה היו עושין בה לוקחין בה תמידין ומוספין ונסכים העומר ושתי הלחם ולחם הפנים וכל קרבנות הצבור שומרי ספחים בשביעית נוטלין שטרן מתרומת הלשכה ר' יוסי אומר אף הרוצה מתנדב שומר חנם אמרו לו אף אתה אומר שאין באין אלא משל צבור: (שקלים ד, א)
¹⁷ הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים שחיתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון מתנה אחת ובלבד שיתן כנגד היסוד שינה באכילתן הבכור נאכל לכהנים והמעשר לכל אדם ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מכל לשני ימים ולילה אחד הפסח אינו נאכל אלא בלילה ואינו נאכל אלא עד חצות ואינו נאכל אלא למנויו ואינו נאכל אלא צל: (משנה זבחים ה, ח)
¹⁸ חמשה דברים באין בטומאה ואין נאכלין בטומאה העומר ושתי הלחם ולחם הפנים וזבחי זבחי צבור ושעיר ראשי חדשים הפסח שבא בטומאה נאכל בטומאה שלא בא מתחלתו אלא לאכילה: (משנה פסחים ד, ד) נטמא קהל או רובו או שהיו הכהנים טמאים והקהל טהורים יעשה בטומאה נטמא מיעוט הקהל הטהורין עושין את הראשון והטמאין עושין את השני: (שם ז, ו)
¹⁹ אלו דברים בפסח דוחין את השבת שחיתו דמו וזריקת דמו ומיחו קרביו והקטר חלבו אבל צלייתו והדחת קרביו אין דוחין את השבת הרכבתו והבאתו מחוץ לתחום וחתית יבלתו אין דוחין את השבת רבי אליעזר אומר דוחין: (משנה פסחים ו, א) פעם אחת חל ארבעה עשר להיות בשבת שאלו את הלל הזקן פסח מהו שיחיה את השבת אמ' להם וכי פסח אחד יש לנו בשנה שדוחה את השבת הרבה משלש מאות פסחים יש לנו בשנה ודוחין את השבת חצרו עליו כל העזרה אמ' להם תמיד קרבן צבור ופסח קרבן צבור מה תמיד קרבן צבור ודוחה את השבת אף פסח קרבן צבור דוחה את השבת (תוספתא פסחים ד, ג)
²⁰ ויחננו בני ישראל בגלגל ויעשו את הפסח בארבעה עשר יום לחדש בערב בערבות ירחיו: (יהושע ה, ה) באו לגלגל. ת"ר: כל נידר ונידב היה קרב בבמה, שאין נידר

ונידב אין קרב בבמה... ר' יהודה אומר: כל שהצבור והיחיד מקריבין באהל מועד שבמדבר - מקריבין באהל מועד שבגלגל... וחכ"א: כל שהצבור מקריבין באהל מועד שבמדבר - מקריבין באהל מועד שבגלגל, וכאן וכאן לא קרבו יחיד אלא עולה ושלמים בלבד; ר' שמעון אומר: אף צבור לא הקריבו אלא פסחים וחובות שקבוע להן זמן. (זבחים ק"ז.) כל הנידר והנידב קרב בבמה - קטנה דאלו בבמה גדולה ע"כ קרבו חובת צבור דכתיב ויעשו את הפסח בגלגל... כל שאין נידר ונידב אין קרב בבמה קטנה - כדיליף טעמיה לקמיה שאין יחיד מקריב חובה בשעת היתר הבמות ואפילו בגדולה וצבור בקטנה לא מקריב... ואי קשיא לר' מאיר א"כ יחיד לא עשה פסחו בגלגל וקרא כתיב ויעשו את הפסח (במדבר ט) פסח קרבן צבור קרי ליה דאתי בכנופאי במס' יומא (דף נא) והכי נמי בד"ש קתני אף צבור לא הקריבו אלא פסחים אלמא קרבן צבור קרי ליה לקמן יליף טעמא דכולהו. (רש"י שם)
²¹ והסוג הרביעי קרבן יחיד כעין קרבן צבור. והוא קרבן פסח ששוחט כל אדם ביום ארבעה עשר בניסן כמו שנתבאר בפסחים. וכן פר החטאת ואיל העולה שמקריב כהן גדול ביום צום כפור... אבל דמיון סוג זה לקרבן צבור לפי שהוא דוחה את השבת ואת הטומאה כמו קרבן צבור, לפי שהכלל אצלנו כל קרבן שקבוע לו זמן דוחה את השבת ואת הטומאה, וכל שאין קבוע לו זמן אינו דוחה לא את השבת ולא את הטומאה. (פי' המשנה לרמב"ם הקדמה למסכת זבחים)
²² אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע לרבא: ותנא, מאי שנא פסח דקרי ליה קרבן יחיד, ומאי שנא חגיגה דקרי לה קרבן ציבור? אי משום דאתי בכנופאי - פסח נמי אתי בכנופאי! - איכא פסח שני, דלא אתי בכנופאי. (יומא נא.)
²³ ...איכא למימר נהי דפסח כיון דאתי בכנופאי חשיב כקרבן ציבור ודוחה את השבת ואת הטומאה מ"מ כיון דלא כל ישראל מיתו חד פסח בשתופות מהדרין אטהורין אפילו ל"מ טומאה היתר היא בקרבן ציבור גמור הבא בשתופות... (תוד"ה אמר רב תחליפא יומא ו:)

Korban that is brought on behalf of all of Klal Yisrael. This is because, as is well known from the Seder night, the retelling of the Exodus is an experiential Mitzvah that requires every individual's participation. Bringing a single Korban on behalf of the whole nation would undermine this important educational goal. What is not clear is why it also needs to have the status of a Korban Tzibur? And moreover, why is there a requirement to create Chaburot in order to bring the Korban Pesach?

To answer these questions, we refer back to the Shiur on [Parshat Shmot](#) where we proposed the thesis that the beginning of Sefer Shmot is a story about the building of a nation. Part of the transition from a familial tribe to a nation is the ability to comprehend the notion of a corporate national entity and identity. It is conveying that while each individual is important, there is a greater national good that will sometimes supersede the individual's personal goals, desires or opinions or the course of action that is best suited for them individually or for their family. The Korban Tzibur is the ultimate expression of this concept. It is an activity where an individual is considered to be a part of and to participate in the accomplishment of the communal obligation solely because of their membership in the national entity, and not

because they are a direct partner or owner of the Korban. While this might seem like a simple concept to those in the modern era, it is a very difficult transition for a familial tribe of slaves to make. Enter the Korban Pesach, which is exactly that bridge between a Korban Yachid and Korban Tzibur, to facilitate this transformation. No individual can bring the Korban Pesach, it must be brought as a cooperative. It is the first step in forging cooperation between individuals for a greater good or purpose. In addition, the experience of bringing the sacrifice in unison, together with everyone else in Klal Yisrael, projects a sense of national unity and identity and a shared sense of experience. The Korban Pesach is a lesson and stepping stone in seeing beyond oneself by demanding cooperation and partnership beyond the individual and their nuclear family. It is the beginning of a transition whose trajectory will eventually reach its ultimate goal of creating people who view themselves as being part of a nation. The Korban Pesach that sits at the nexus of the Korban Yachid and Korban Tzibur is precisely the prescription needed to help a people gain a vision that can lead them to become a nation.

Shabbat Shalom